

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/25/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220200344
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8220200344.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcov: 1) K. M., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, právne zastúpená: JUDr. Mgr. Drahoslav Magdziak, advokát, so sídlom Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov, 2) W. M., nar. XX.XX.XXXX trvale bytom N. XX, 3) M. B., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXX, 4) X. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXX, 5) X. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., 6) F. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XX, 7) Y. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, proti žalovaným: 1) F. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, 2) M. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, o žalobe na obnovu konania, o odvolaní žalobkyne v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Bardejov sp.zn. 5C/10/2020-92 zo dňa 28.04.2021 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa uznesenie.
- II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že:
„I. Žalobu na obnovu konania vedeného Okresným súdom Bardejov pod sp.zn. 4C/33/2006 odmieta.
II. Návrh na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 12.01.2017 č.k. 4C/33/2006-628 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.04.2018 č.k. 19Co/95/2017-742 zamietá.
III. Stranám sporu nepriznáva nárok na náhradu trov konania.“
Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tým, že podaním doručeným súdu dňa 19.02.2020 žalobca F. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, XXX XX N. podal žalobu na obnovu konania proti rozhodnutiu Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/33/2006-628 zo dňa 12.01.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 19Co/95/2017-742 zo dňa 26.04.2018. Žalobca v žalobe na obnovu konania uviedol, že v právnej veci vyššie uvedených účastníkov konania o zaplatenie 1.818,36 eura s príslušenstvom rozhodol Okresný súd Bardejov rozsudkom sp.zn. 4C/33/2006-628 zo dňa 12.01.2017 (ďalej len „rozhodnutie okresného súdu“) tak, že v bode II. zaviazal v tomto konaní žalobcu uhradiť žalovaným sumu vo výške 1.570,07 eura spolu s 7 % ročným úrokom z omeškania od 10.03.2006 do zaplatenia. V bode VI. a VII. rozhodol o nároku na náhradu trov konania. Rozhodnutie okresného súdu bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/95/2017 zo dňa 26.04.2018. Uvedené rozhodnutie okresného súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.05.2018, žalobca napáda v celom rozsahu jeho výrokovej časti podľa bodu II., bodu VI. a bodu VII. na základe dôvodov obnovy konania v zmysle § 397 písm. a), b) Civilného sporového poriadku, (ďalej len CSP) s nasledovným odôvodnením. Obnova konania má umožniť, aby došlo k náprave skutkových omylov, z ktorých sa pri vydaní napadnutého rozhodnutia vychádzalo. Napadnuté rozhodnutie okresného súdu v konaní vedenom pod sp.zn. 4C/33/2006 vychádza z vykonaného dokazovania, v dôsledku ktorého mal okresný súd za preukázané, že došlo k vyťaženiu 10 ks bukových stromov z parcely žalovaných. Spornou skutočnosťou v podstate nebola skutočnosť, či naozaj došlo k výrubu stromov, resp. či tieto vyťažil žalobca. Spornou

však bola otázka týkajúca sa vlastníctva parcely, na ktorej sa výrub drevnej hmoty žalobcom uskutočnil. Žalobca popieral, že by z parcely žalovaných vyťažil 10 ks stromov, pretože bol názoru, že výrub dreva síce uskutočnil, ale nie z parcely žalovaných, ale zo svojej parcely., t.j. parcely KN XXX/XX, vedenej na LV č. XXX, k.ú. Kučín. Okresný súd sa s argumentáciou žalobcu, v pôvodnom konaní žalovaného, vysporiadal tak, že do konania bol ustanovený znalec z odboru geodézia a kartografia, R.. V. Z., za účelom zistenia, z akej parcely bolo vyťažených 12 ks drevnej hmoty buk. Znalec v znaleckom posudku dňa 25.05.2013 konštatuje, že zistil, že 12 kusov drevnej hmoty buk bolo vyťažených z parcely C KN č. XXX/X, kat. územie N.. Avšak, na pojednávaní konanom dňa 19.12.2014 menovaný znalec na otázku súdu, aby sa vyjadril k okolnostiam, že v kat. území obce Kučín nie sú hodnoverné údaje o výmerách lesných parciel, nakoľko v obci Kučín nebola prevedená obnova kat. operátu po 01.01.1996, odpovedal, že áno, údaje o výmerách nie sú hodnoverné. Z výpovede cit. znalca ďalej vyplýva, že po zmene spoločenských pomerov po roku 1990 sa začalo s obnovou evidencie právnych vzťahov k pôvodným nehnuteľnostiam, pričom postup vyhotovovania odtlačkov pôvodných katastrálnych máp a prenesenie údajov o vlastníkoch sa ukázal ako celkom nevyhovujúci. V neposlednom rade znalec uviedol, že v neskoršom období dochádzalo k postupnému odovzdávaniu lesných pozemkov a to formou dohody spísanej medzi pôvodným užívateľom Štátne lesy a vlastníkom. Vyhotovovali sa zjednodušené odovzdávania týchto pozemkov, pričom nebolo možné zabezpečiť, aby tak bolo učené osobou s odborným vzdelaním a aby odovzdanie bolo perfektné s vytýčením pôvodných hraníc na technickom podklade. V tomto dôsledku malo odovzdávanie veľmi nízku odovzdávaciu hodnotu, uskutočňovalo sa bez vypracovania geometrického plánu, ktorý by bol podkladom na zápis do katastra, pričom sa robili veľké chyby z tohto obdobia.

Žalobca sa v pôvodnom konaní pred vyhlásením uznesenia o zamietnutí ďalších návrhov na doplnenie dokazovania domáhal vypracovania nového znaleckého posudku resp. tento navrhoval preskúmať a cestou žaloby o určenie vlastníckeho práva k predmetným parcelám sa domáhal súdnej ochrany. Okresný súd návrhy žalobcu zamietol, pretože podľa názoru súdu by ich vykonanie bolo neehospodárne a neúčelné vzhľadom na skutočnosť, že bolo nepochybne preukázané, že žalovaní (v pôvodnom konaní žalobcovia) sú podielovými spoluvlastníkmi parcely CKN XXX/X. Ďalej sa v rozsudku konštatuje, že žalobca (v pôvodnom konaní žalovaný) zatiaľ nepreukázal, aby parcela, z ktorej bol výrub stromov zrealizovaný, nepatrila spoluvlastníckym právom žalovaným (v pôvodnom konaní žalobcom). Vychádza sa pritom z listín Katastra nehnuteľností, ktoré sú smerodajné, ak nie je preukázaný opak.

Žalobca v záujme právnej istoty a naplnenia dôvodov obnovy konania podľa § 397 písm. a) a b) CSP požiadal znalca R.. W. V., B.. o vypracovanie znaleckého posudku vo veci posúdenia výrubu stromov a polohového určenia pozemkov v k.ú. Kučín. Dňa 02.12.2019 menovaný znalec vypracoval znalecký posudok č. 8/2018, v závere ktorého odpovedal na položené otázky tak, že parcela CKN č. XXX/X, k. ú. Kučín bola zakreslená do platnej katastrálnej mapy obnovením pôvodnej nehnuteľnosti, preklopením stavu EKN po ROEP do stavu CKN. Pri ROEP bola v južnej časti obnovená parcela EKN č. XXX, výsledkom čoho bolo, že výmera každej parcely bola rôzna, čo je v rozpore s pôvodnou deľbou, keďže každá parcela má mať rovnakú výmeru. Preparcelovaním celého pôvodného bloku na parcely rovnakej výmery znalec dospel k záveru, že v katastri nehnuteľnosti nie je správne vedené polohové určenie pozemkov ako žalobcu, tak aj žalovaných, vedenej na LV č. XXX, k.ú. Kučín. Následne farebne v prílohe č. 13 a 14 vyznačil, kde sa v skutočnosti majú správne nachádzať parcely účastníkov konania. Inými slovami, že v skutočnosti nedošlo k výrubu drevín z parcely F. N. a M. Q.. Pretože cit. znalecký posudok znalca R.. W. V. nepreukazuje vlastnícke právo žalovaných k pozemku, z ktorého došlo k výrubu drevín žalobcom, má žalobca za to, že je týmto založený dôvod na obnovu konania, o ktorom sa definitívne dozvedel až oboznámením sa s obsahom tohto znaleckého posudku po jeho doručení. Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie stav, keď sa v občianskom súdnom konaní účastníkovi nepriznajú tie práva, ktoré mu zákon priznáva. Nemusí ísť pritom o stav, keď sa účastníkovi postupom súdu zmarí nejaký procesný úkon, ktorý sa viaže na jeho aktivitu (napr. neumožní záverečný prednes, nedôvodné odmietne odvolanie), ale tiež o stav, keď súd má poskytnúť právam a právom chráneným záujmom účastníka ochranu aj bez návrhu a neurobí tak. Súd v danom prípade bol povinný prejudiciálne skúmať otázku vlastníckeho práva a správnosti jeho evidencie v katastri nehnuteľností, teda aj otázkou, do akej miery prichádza do úvahy spochybnenie v katastri zapísaných údajov, ktoré navonok vyznievali v prospech v tomto konaní žalovaných.

Ako vyplýva zo žaloby na obnovu konania, ako aj z rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 12.01.2017 a rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.04.2018, F. M. ako žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť F. N. a M. Q. ako žalobcom z titulu náhrady škody sumu X.XXX,XX eura s príslušenstvom na tom základe, že na základe vykonaného dokazovania súdy dospeli k záveru, že F. M. vyťažil z parcely F. N. a M. Q. 10 ks bukových stromov a priznaná náhrada škody zodpovedá hodnote

vyťaženej drevnej hmoty. F. M. v konaní tvrdil, že predmetné bukové stromy vyťažil zo svojej parcely E KN XXX/XX, kat.úz. Kučín a nie z parcely C KN č. XXX/X, kat.úz. Kučín, ktorá je vo vlastníctve F. N. a M. Q.. V konaní bolo vykonané znalecké dokazovanie znalcom R.. V. Z., ktorý v znaleckom posudku dospel k záveru, že bukové stromy boli vyťažené z parcely C KN XXX/X, kat.úz. Kučín. Na základe uvedených záverov znaleckého dokazovania prvostupňový a odvolací súd dospeli k záveru, že F. M. je povinný nahradiť škodu F. N. a M. Q. za výrub 10 bukových stromov z ich parcely vo výške 1.570,07 eura.

Ako vyplýva z predmetných rozhodnutí súdov, ako aj zo samotnej žaloby na obnovu konania, F. M. nesúhlasil so záverom znalca R.. V. Z. a samotnú žalobu na obnovu konania odôvodnil takto: „7. Žalobca sa v pôvodnom konaní pred vyhlásením uznesenia o zamietnutí ďalších návrhov na doplnenie dokazovania domáhal vypracovania nového znaleckého posudku resp. tento navrhoval preskúmať a cestou žaloby o určenie vlastníckeho práva k predmetným parcelám sa domáhal súdnej ochrany. Okresný súd návrhy žalobcu zamietol, pretože podľa názoru súdu by ich vykonanie bolo ne hospodárne a neúčelné vzhľadom na skutočnosť, že bolo nepochybne preukázané, že žalovaní (v pôvodnom konaní žalobcovia) sú podielovými spoluvlastníkmi parcely CKN XXX/X.“ Teda žalobca už v pôvodnom konaní sa domáhal vypracovania nového kontrolného znaleckého posudku, ktorý by preskúmal znalecký posudok R.. V. Z.. Ako však vyplýva z rozhodnutí súdov, tieto zamietli tento F. M. navrhovaný dôkaz, keďže na základe vykonaného dokazovania mali jednoznačne za to, že F. M. vyťažil stromy z parcely F. N. a M. Q. a ďalšie dokazovanie by bolo ne hospodárne a neúčelné. Žaloba na obnovu konania bola odôvodnená novým dôkazom a to znaleckým posudkom znalca R.. W. V., B.. č. 8/2018 zo dňa 02.12.2019, z ktorého má vyplývať, že k vyťaženiu 10 ks bukových stromov nedošlo z parcely vo vlastníctve F. N. a M. Q..

Vzhľadom k vyššie uvedenému súd žalobu na obnovu konania odmietol ako zjavne nedôvodnú, keďže znalecký posudok č. 8/2018 znalca R.. W. V., B.. zo dňa 02.12.2019, na ktorý sa odvoláva F. M. ako na dôkaz, ktorý bez svojej viny nemohol v pôvodnom konaní použiť, resp. ktorý možno vykonať a ktorý by mohol priviesť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, by musel už v čase pôvodného konania objektívne existovať, čo v danom prípade, vzhľadom k dátumu jeho vyhotovenia, splnené nebolo. Zároveň má súd za to, že nenariadenie kontrolného znaleckého dokazovania Okresným súdom Bardejov ako prvostupňovým súdom a následne ani Krajským súdom v Prešove ako odvolacím súdom v pôvodnom konaní nemôže zakladať dôvod na povolenie obnovy predmetného konania, nakoľko je vecou úvahy vec prejednávajúceho súdu, či považuje v danej procesnej situácii za potrebné doplniť dokazovanie ďalším kontrolným znaleckým skúmaním. Súd poukazuje na rozhodnutie publikované pod R 19/1975 z ktorého právna veta znie: „Nemožnosťou použiť skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy bez svojej viny v pôvodnom konaní v zmysle ust. § 228 ods. 1 písm. a) O.s.p. sa rozumie nemožnosť vykonať dokazovanie v súdnom konaní alebo nemožnosť označiť či predložiť tieto skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy účastníkom konania voči súdu. Nejde o prípady nevykonania možného dokazovania súdom o tých skutočnostiach, rozhodnutiach a dôkazoch, ktoré účastníci konania označili, avšak súd ich nepokladal za rozhodujúce, a preto sa k ich dokazovaniu neprikráčilo.“ Z uvedeného vyplýva, že nemožnosť použiť dôkaz alebo nemožnosť vykonať dôkaz v pôvodnom konaní v zmysle § 397 písm. a), b) CSP musí mať objektívny charakter, zatiaľ čo v prejednávanej veci mala nemožnosť spočívať v subjektívnom prístupe súdov prvého i druhého stupňa, odmietajúcom nariadiť vo veci kontrolné znalecké dokazovanie, ktoré navrhoval F. M..

Záverom súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 501/2014-13 zo dňa 10.09.2014, kde ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa okrem iného aj voči rozhodnutiam súdov o odmietnutí návrhu na obnovu konania na obdobnom skutkovom a právnom základe, ako v prejednávanej veci. Sťažovateľ v pôvodnom súdnom konaní taktiež navrhol vykonať kontrolné znalecké dokazovanie, keďže zo závermi už vykonaného znaleckého dokazovania nesúhlasil, avšak okresný súd a následne krajský súd tento sťažovateľom navrhovaný dôkaz zamietli vykonať. Ústavný súd SR odmietol sťažnosť sťažovateľa voči rozhodnutiam súdov o odmietnutí návrhu na obnovu konania ako zjavne nedôvodnú, keďže sa stotožnil s argumentáciou konajúcich súdov a uviedol nasledujúce: „Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že sťažovateľke bol umožnený reálny prístup k súdu, keď všeobecný súd na základe ňou podaného návrhu na obnovu konania vo veci konal a rozhodol, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovateľka nepreukázala žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohla použiť v pôvodnom konaní (o zaplatenie sumy 8 868,27 € s príslušenstvom vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 C 150/2009). Krajský súd v danej veci (totožne s okresným súdom) najmä konštatoval, že dôkaz, ktorý sťažovateľka považuje za dôvod na povolenie obnovy konania musel objektívne existovať už v čase pôvodného konania, pričom tento vznikol až následne, čo podľa názoru ústavného súdu vyplýva z § 228 ods. 1 OSP a súčasne plne korešponduje so zásadou zakotvenou v § 154 OSP, podľa ktorej pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Pokiaľ sa sťažovateľka domnieva, že okresný súd v pôvodnom konaní nevykonal ňou navrhované dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (kontrolný znalecký posudok), uvedené dôvody mohla uplatniť formou podania riadneho opravného prostriedku (odvolania) v súlade s § 205 ods. 2 písm. c) OSP. Túto možnosť však sťažovateľka nevyužila. Na základe uvedeného ústavný súd považuje odôvodnenie namietaného uznesenia krajského súdu za dostatočne objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.“

Preto súd prvej inštancie podanú žalobu na obnovu konania považoval za zjavne nedôvodnú a aplikujúc § 403 ods. 1 písm. e) CSP ju odmietol.

V žalobe na obnovu konania bolo zároveň navrhované, aby súd odložil právoplatnosť a vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, t.j. rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/33/2006-628 zo dňa 12.01.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 19Co/95/2017-742 zo dňa 26.04.2018, nakoľko na ich podklade sa vedie exekučné konanie. Súd tento návrh na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti napadnutého rozsudku zamietol a to z dôvodu odmietnutia samotnej žaloby na obnovu konania, keďže táto bola posúdená v zmysle vyššie uvedeného ako zjavne nedôvodná.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP.

2. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie žalobkyňa v 1. rade, ktorá navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Podľa názoru odvolateľky výklad ponúknutý súdom prvej inštancie ustanovenia § 397 písm. a) CSP nie je správny, pretože zákon jasne uvádza, že sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, čo znamená, že v danom prípade ide o skutočnosť, ktorá objektívne existovala v čase pôvodného konania, nakoľko polohové určenie parciel CKN XXX/X a parcely EKN XXX/XX, vedenej na LV č. XXX, k.ú. Kučín sa nezmenilo ani v čase pôvodného konania a nie je iné ani v čase podania návrhu na obnovu konania, čo znamená, že ak by táto právne významná skutočnosť v čase pôvodného konania neexistovala, nebolo by ju možné preskúmať ani znalcom R.. V., B.. v znaleckom posudku č. 8/2018. Je teda irelevantné, kedy bol predmetný znalecký posudok znalcom vzhľadom aj na jeho pracovnú vyťaženosť dokončený, pretože tento len zadokumentoval objektívny stav, ktorý sa nachádza na dotknutých parcelách a ktorý tu preukázateľne existoval aj v čase pôvodného súdneho konania vo veci č.k. 4C/33/2006.

Rovnako za nesprávnu aplikáciu vyššie cit. ustanovenia CSP okresným súdom v danom prípade možno považovať aj nasledujúce konštatovanie v tomto bode odôvodnenia odvolaním napadnutého uznesenia, t.j. že cit: „nenariadenie kontrolného znaleckého dokazovania ... v pôvodnom konaní nemôže zakladať dôvod na povolenie obnovy konania... „s poukazom na rozhodnutie publikované pod R 19/1975, pretože v danom prípade sa táto „nemožnosť“ vzťahuje na dôkaz, ktorý by tu v čase pôvodného súdneho konania existoval.

Inými slovami, účastník pôvodného súdneho konania F. M. nemohol označiť a predložiť znalecký posudok č. 8/2018 v pôvodnom konaní, pretože tento znalecký posudok v tom čase neexistoval a teda súd ho nemohol ani vykonať.

S poukazom na prax vyšších súdnych autorít, napr. R 26/2002, spôsobilým dôvodom obnovy konania je nový listinný dôkaz, ktorý nemohol účastník bez svojej viny použiť v pôvodnom občianskom súdnom konaní, ak ním možno preukázať skutočnosť, ktorá môže pre účastníka privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Povolenie obnovy pritom nebráni, ak už v pôvodnom konaní účastník neúspešne navrhoval súdu vykonať listinný dôkaz, ktorého obsah v tom čase ešte nepoznal.

Je teda zrejmé, že právne významné skutočnosti tu objektívne existovali v čase pôvodného konania, že strana z procesného hľadiska nezavinila, že sa súd s nimi nemohol oboznámiť, že ide o prípad, keď strana o existencii tejto skutočnosti potvrdenej vyššie citovaným znaleckým posudkom nevedela.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

4. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

5. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Aj keď toto konanie je sporové (nahradenie prejavu vôle), je nepochybná aj existencia veci u neprávneho aspektu.

6. Daná právna vec je nepochybne vec sporová, v ktorej sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana sporu má jednak povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nespĺnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia, a že z toho dôvodu muselo byť rozhodnutie vo veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, či už z dôvodu nečinnosti strany sporu, ktorá nespĺnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec.

7. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré museli byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Tak napríklad v konaní o zaplatenie dlhu z určitej zmluvy má žalobca (veriteľ) povinnosť bremeno tvrdenia o tom, že s žalovaným (dlžníkom) uzavrel zmluvu, že na jej základe poskytol žalovanému určité plnenie a že žalovaný za toto plnenie neposkytol riadne a včas dohodnutú náhradu (odplatu). Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať, uzavrieť zmluvu a poskytnutie plnenia podľa nej. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu.

8. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov (Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14.9.2011, sp.zn. 3Cdo204/2009).

9. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, je potrebné rozumieť výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ust. § 132 O.s.p. (§ 191 ods. 1 CSP), pretože súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov nevyplynuli ani inak v konaní nevyšli najavo, pretože súd opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli za konania najavo, alebo pretože v hodnotení dôkazov, popr. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov konania, alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti, je logický rozpor alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje ust. § 133 až 135 O.s.p. (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky vo veci 21Cdo 65/2000).

10. Odvolací súd vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov (§ 132 O.s.p., resp. § 191 ods. 1 CSP) poukazuje na to, že hodnotenie dôkazov môže robiť len súd, ktorý ich vykonal. Základom hodnotiaceho postupu sudcu by okrem ľudských a odborných skúseností mali byť pravidlá logického myslenia, ktoré tradičná logika formuluje do základných logických zásad. Ide o zásadu totožnosti, ktorá vyžaduje, aby sa v určitej úvahe zachovával rovnaký význam použitých výrazov, zásadu vylúčeného sporu, ktorá vyžaduje, že v tom istom čase a za tých istých podmienok nemôže zároveň platiť nejaké tvrdenie a jeho protiklad,

zásadu vylúčenia tretieho, podľa ktorej z dvoch protikladných tvrdení musí byť jedno pravdivé, a zásadu dostatočného dôvodu, ktorá vyžaduje, aby každé pravdivé tvrdenie bolo dostatočne odôvodnené (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6MCdo 1/2010).

11. Koncentrácia konania má podľa zákonodarcu predstavovať efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia sporového konania. Sudca so znalosťou konkrétnej veci vie podľa zákonodarcu najlepšie posúdiť adekvátnosť a včasnosť uplatnenia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, preto je novum spočívajúce v zavedení inštitútu sudcovskej koncentrácie podľa neho plne odôvodnené a žiaduce. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany sú uplatnené včas aj vtedy, ak ich strana predložila ako reakciu na skutočnosti, o ktorých nevedela ani ich nemohla predvídať a ktoré vyšli najavo až potom, ako mala strana povinnosť označiť a predložiť skutočnosti a dôkazy. Zákonná koncentrácia konania predstavuje objektívnu časovú hranicu pre uplatnenie prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktorá môže byť ešte sprísnená uplatnením sudcovskej koncentrácie. Uvedená objektívna časová hranica má veľký význam pre moment viazanosti súdu.

12. Skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vyznelo v neprospech žalovanej, nemá automaticky za následok, že je nesprávne.

13. Samotné súdne konanie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania pri rešpektovaní zásad spravodlivého súdneho konania pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na zrozumiteľnosť, určitosť, jasnosť a súlad jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k jeho výroku. Logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania za rešpektovania zásad (princípov spravodlivého súdneho konania) je odmietnutie návrhu a zamietnutie návrhu na odklad vykonateľnosti a právoplatnosti rozhodnutia.

14. Ústavný súd SR sa vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutia v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. uplatnenie nárokov a obranu proti takémuto uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe nevyhovel; jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekomfortné.

15. Obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone dosiahnuť nápravu vo veci, v ktorej nebol skutkový stav v pôvodnom konaní zistený úplne alebo správne. Návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávností procesnej povahy; na nápravu týchto nesprávností slúžia podľa povahy rozhodnutia a charakteru namietanej nesprávnosti iné opravné prostriedky. Vecná nesprávnosť rozsudku napadnutého návrhom na obnovu konania nie je dôvodom zakladajúcim procesnú prípustnosť obnovy konania podľa § 228 ods. 1 O.s.p. (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 15/2000).

16. Zákon stanovuje na podanie návrhu na obnovu konania subjektívnu a objektívnu lehotu. Subjektívna lehota na podanie tohto návrhu je 3-mesačná; jej začiatok plynie od času, keď sa ten, kto obnovu navrhuje, dozvedel o dôvode obnovy alebo keď mohol dôvod obnovy uplatniť. Objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania je 3-ročná a začína plynúť od okamihu, kedy obnovou napadnuté rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť; po uplynutí 3-ročnej lehoty môže byť návrh na obnovu podaný len v prípadoch uvedených v § 230 ods. 2 O.s.p. Obe lehoty (subjektívna i objektívna) sú lehotami zákonnými a nie je možné ich predĺžiť ani skrátiť.

17. Konanie o obnove prebieha v dvoch fázach. V prvej z nich (iudicium rescindens) súd skúma, či je obnovu konania procesne prípustná; návrhu na obnovu konania v tejto fáze súd buď vyhovie alebo ho zamietne. Druhá fáza (iudicium rescissorium) predstavuje nové prerokovanie a rozhodnutie vo veci. Jedným z predpokladov procesnej prípustnosti návrhu na obnovu konania, na ktoré sa zameriava súd v prvej z uvedených fáz, je medziiným existencia skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré ten, kto

navrhuje obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní (§ 221 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), a ďalej možnosť vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní (§ 221 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). V oboch prípadoch je procesná prípustnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku podmienená tým, že ten, kto navrhuje obnovu konania, nemal žiadny podiel na tom, že sa v pôvodnom konaní nemohli použiť skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, prípadne že sa nemohli vykonať dôkazy. Táto podmienka nie je splnená, ak určitá skutočnosť, rozhodnutie alebo dôkaz existovali už v pôvodnom konaní a ten, kto navrhuje obnovu konania, o ich existencii vedel a mal aj dostatok podkladov potrebných na ich označenie a na splnenie svojej dôkaznej povinnosti v zmysle § 120 ods. 1 O.s.p., avšak v pôvodnom konaní nimi nenavrhol vykonať dokazovanie.

18. O možnosť vykonania dôkazov, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní (§ 228 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), ide vtedy, keď účastník v pôvodnom konaní síce označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, avšak ním navrhnuté dôkazy nemohol súd vykonať z dôvodu prekážok objektívneho charakteru. Nemožnosťou použiť skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy bez svojej viny v pôvodnom konaní sa rozumie nemožnosť vykonať dokazovanie súdom v občianskom súdnom konaní alebo nemožnosť označiť či predložiť tieto skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy účastníkom konania voči súdu (viď R 19/1975). Ustanovenie § 228 ods. 1 písm. b/ O.s.p. sa vzťahuje na prípady, v ktorých účastník konania tieto dôkazy voči súdu v pôvodnom konaní použil (dôkazy označil a navrhol ich vykonanie), nemohli byť ale súdom (ktorý vykonáva dokazovanie - viď § 122 ods. 1 O.s.p.) vykonané preto, lebo tomu bránila nejaká objektívna prekážka. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11.8.2011, sp. zn. 3Cdo98/2011).

19. Obnova konania je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý má povahu výnimky zo zásadnej nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. Vzhľadom na to je jeho prípustnosť vo viacerých smeroch obmedzená.

20. Právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, pokiaľ môžu pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci (§ 228 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku).

21. Citované ustanovenie tak, ako i ustanovenie § 228 ods. 1 písm. b/ O.s.p. upravuje procesný prostriedok, pomocou ktorého možno dosiahnuť nápravu rozhodnutia, ktorého nesprávnosť má pôvod v tom, že v pôvodnom konaní nemohol byť riadne zistený skutkový podklad napadnutého rozhodnutia. (uznesenie Najvyššieho súdu SR, zo dňa 3.6.2009, sp. zn. 3 Obo 113/2008).

22. Obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu prvého stupňa alebo odvolacieho súdu. Skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy môžu byť dôvodom obnovy konania v zmysle citovaného ustanovenia len vtedy, ak ich účastník, ktorý obnovu navrhuje, nemohol bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní (sú pre účastníka v porovnaní s pôvodným konaním „nové“) a súčasne môžu pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Nový dôkaz je spôsobilým dôvodom obnovy konania vtedy, ak je ním možné preukázať právne spôsobilú skutočnosť, ktorá môže privodiť pre navrhovateľa (obnovy) priaznivejšie rozhodnutie vo veci, a ktorý bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní. Pri novom dôkaze nie je rozhodujúce, že sa týka skutočnosti, ktorá je súdu už známa. Nemožnosťou použiť dôkaz bez svojej viny v pôvodnom konaní nie je mienená len možnosť označiť dôkaz, ale aj nemožnosť predložiť ho účastníkom konania súdu. Je predpokladom obnovy konania podľa ustanovenia § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p., aby dôkazy, ktoré tu v dobe pôvodného rozhodovania už existovali, nemohol účastník bez svojej viny použiť. Použitie dôkazu zo strany účastníka spočíva v tom, či účastník splnil zákonom mu uloženú povinnosť (§ 101 ods. 1 O.s.p.) prispieť k tomu, aby bol dosiahnutý účel konania predovšetkým tým, že pravdivo a úplne označí všetky potrebné dôkazné prostriedky. Okolnosť, či súd tieto dôkazy vykonal a či z nich vyvodil zistenie skutkového stavu pre svoje rozhodnutie, neznamená možnosť alebo nemožnosť účastníka použiť dôkazy v konaní. Pri inom výklade znenia, obsahu a účelu ustanovenia § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p. by sa totiž cestou obnovy konania mohol domáhať revízie právoplatne skončeného súdneho konania každý účastník, ktorého dôkazným návrhom nebolo vyhovené, hoci súd tieto dôkazy (právom či neprávom) nepovažoval za rozhodujúce a preto ich nevykonal. Takto by obnova konania plnila účel dovolacieho konania. Každý z týchto mimoriadnych opravných prostriedkov je však Občianskym súdnym poriadkom upravený odlišne, i keď ich spoločným účelom je náprava nesprávneho právoplatného rozhodnutia. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11. 2. 2010, sp. zn. 4 Cdo 18/2010).

23. Nemožnosťou použiť skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy bez svojej viny v pôvodnom konaní (§ 228 ods. 1 písm. a) O.s.p, teraz § 397 písm. a) CSP) sa rozumie nemožnosť vykonať dokazovanie v súdnom konaní alebo nemožnosť označiť či predložiť tieto skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy účastníkom konania voči súdu. Nejde o prípady nevykonania možného dokazovania súdom o tých skutočnostiach, rozhodnutiach a dôkazoch, ktoré účastníci konania označili, avšak súd ich nepokladal za rozhodujúce, a preto sa k ich dokazovaniu neprikročilo.

24. Z celého priebehu konania je zrejmé, že žalobkyňa nepreukázala nemožnosť vykonania dokazovania v označených dôkazoch tak ako ich uviedla v žalobe o obnovu konania pred súdom v pôvodnom konaní, ktorého obnovy sa touto žalobou dožaduje. Za týchto okolností keď žalobkyňa bez akýchkoľvek pochybností nepreukázala, že dôkazy a skutočnosti objektívne nemohla v pôvodnom konaní uplatniť, preto nemôže byť úspešná v konaní o obnove tohto konania. V ostatnom odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 501/2014-13 zo dňa 10.09.2014 (pozri bod 21, 22 napadnutého rozhodnutia).

25. Inštitút obnovy konania vo svojej podstate nepredstavuje nekonečnú možnosť obnovovať a sanovať neunesenie dôkazného bremena v pôvodnom konaní a tým zbavenie sa zodpovednosti za jeho výsledok. Ak žalobkyňa nepreukázala objektívne nemožnosť bez akýchkoľvek pochybností uplatniť dôkazy, ktoré sú podľa jej názoru dôvodom povolenia obnovy konania, tak tým včasnosť podania žaloby (subjektívna lehota 3 mesiace) zostala nepreukázaná a v tomto konaní žalobkyňa úspech očakávať nemôže.

26. Navyše v tejto veci jednak žalobkyňa bez akýchkoľvek pochybností mohla dôkazy predložiť sama v pôvodnom konaní, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 25.05.2018, žalobkyňa sa však odhodlala podať návrh na obnovu konania až dňa 20.02.2020.

Ani nevedno, či využila diapazón mimoriadnych opravných prostriedkov (dovolanie), čo inštitút obnovy konania nahrádzať nemôže.

27. Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania. Za daného stavu odvolací súd so stotožnením sa s dôvodmi napadnutého rozsudku, rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1,2 CSP).

28. V odvolacom konaní žalobkyňa nebola úspešná. Naopak, fakticky plne úspešní boli žalovaní, ktorým vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP) a tejto zásade úspešnosti vzhľadom na to, že žalovaným trovy v odvolacom konaní nevznikli tak tomu zodpovedá aj výrok o ich náhrade.

29. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).